

(*Falcaria lacertinaria*), de gele eenstaart (*Watsonalla binaria*) en de berkeneenstaart (*Drepana falcataria*). Twee soorten pijlstaartvlinders bezochten de lakens: het groot avondrood (*Deilephila elpenor*) en de dennenpijlstaart (*Sphinx pinastri*). Van de tandvlinders (*Notodontidae*) was de populierentandvlinder (*Gluphisia crenata*) voor de zoveelste keer present. Deze laatste soort heeft de afgelopen tien jaar een behoorlijke opmars gemaakt in Friesland. Zo'n vijftien jaar geleden was hij zeer zeldzaam in onze provincie. Van jaar tot jaar wordt hij steeds algemener. Tot slot moet nog worden vermeld, dat er bij de lamp van Gerard Bergsma en de lamp van de Sinnema's sprake was van een ware plaag van de microvlinder *Coleophora laricella*. In plaats van de gebruikelijke lastige vliegen en vliegjes waren zij het, die overlast veroorzaakten door massaal in je haar, in de ogen en oren en in je nek te gaan kruipen. Bij elke ademhaling moest je uitkijken, dat er niet een aantal van de uiterst kleine metaalkleurige vlindertjes mee naar je longen gingen. Om 02.00 uur doofden we de lampen. Het valt aan te bevelen om in dit gebied nog eens nachtvlinders te gaan inventariseren wanneer het warmer weer is, want dat er veel meer te vinden en te vangen is, lijkt welhaast zeker.

Verslag excursie Gaasterland van 9 juli 2005   Abel Jagersma

De excursie kende een wat moeizame start, omdat enkele deelnemers lang voor een aantal bruggen had moeten wachten. Nadat ook de laatste van de tien deelnemers bij de werkschuur van Staatsbosbeheer was gearriveerd reden we alsnog naar de Huitebuersterbûtenpolder. Deze polder ligt ten zuiden van Oudemirdum en Nijemirdum en grenst aan het IJsselmeer. Zo'n 52 ha is in beheer bij It Fryske Gea. Onze gids Sjoerd Bakker (van Staatsbosbeheer) wees ons op een aantal bijzondere planten die nog de invloed van het zoute water van de voormalige Zuiderzee verraden. Aan de randen van de polder tref je de zgn. Zuiderzeeduintjes of Ouwers aan (dit zijn hoge zandkoppen met schrale begroeiing). Floristisch gezien is dit gebied ook interessant vanwege de Gelderse invloeden. De Echte kruisdistel en de Gestreepte klaver zijn typische stroomdalplanten van de Gelderse IJssel. Helaas bloeide de Echte kruisdistel nog niet maar het Geel walstro en enkele klaversoorten wel. Tussen het riet bloeide hier en daar het Koninginne- of Leverkruid. Bij gunstig weer zijn hier veel trekvlinders te vinden, maar wij zagen slechts twee *Atalanta*'s. Het aantal soorten dagvlinders viel ons enigszins tegen. Zo telden wij dertien Zwartsprietdikkopjes, drie Grote koolwitjes, één Klein koolwitje, twee Klein geaderde witjes, vijf Kleine Vossen en vijf Buine Zandoogjes.

De fotografen onder ons probeerden de fraai gekleurde zuringspanner (*Lythria cruentaria*) digitaal vast te leggen. Andere nachtvlinders die we aantroffen waren de spanners *Scopula immutata*, *Camptogramma bilineata* en *Eulithis pyraliata*. Verder vonden we nog een larve van de vedermot *Pterophorus pallidactyula*.

Tussen de bedrijven door werd er ook gekeken naar de vele vogels, waaronder zelfs twee Flamingo's.

Tegen het eind van de middag gingen we de kant van Mirns uit. Hier ligt achter in het Rysterbosk een klein stukje "heide" met een poel voor amfibieën. Daar zagen we meer dan tien exemplaren van zowel het Bruine zanddoogje als de Kleine vuurvlieder. We konden slechts één Zwartsprietdikkopje vinden. Opvallend was dat er minstens twaalf Huismoeders (*Noctua pronuba*) uit de vegetatie opvlogen. Ook signaleerden we een Lievaling (*Timandra comae*) en een Gamma-uil (*Autographa gamma*). Hierna brachten we een kort bezoekje aan de Mokkebank, een schitterend buitendijks moerasgebied tussen Mirns en Laaxum, dat eveneens beheerd wordt door It Fryske Gea. Tot onze verrassing zagen we niet ver van de ingang twee Rugstreeppadden (*Bufo calaminata*).

Onze avondpauze brachten we door in een eetgelegenheid in Oudemirdum. Daarna gingen naar de werkschuur in het Rysterbosk. Hier overlegden we waar we onze lampen het beste zouden kunnen opstellen. Henk en Auke Hunneman vertrokken naar de Mokkebank, Gerrit Tuinstra bleef op de open plek bij de werkschuur (wat later geen slechte keus bleek te zijn) en de lampen van Siep en Jannie Sinnema en van Abel en Francisca Jagersma werden op de heide opgesteld. De andere enthousiaste deelnemers verdeelden hun aandacht over de verschillende "posten". Henk en Auke vingen 32 soorten, waaronder een Gestreepte rietuil (*Mythimna obsoleta*), een soort die ze nog niet eerder in Friesland hadden gevangen en die karakteristiek is voor laagveenmoeras. Ook het Rietluipaard (*Phragmataecia castaneae*), de Hopwortelboorder (*Hepialus humuli*), de Smalvleugelrietboorder (*Chilodes maritima*) en de Sneeuwbeer (*Spilosoma urticae*) zijn karakteristiek voor dit terreintype. Daarnaast vingen ze een aantal meer algemene moerasvlinders, zoals de Gele-lisboorder (*Celaena leucostigma*), de Spitsvleugelgrasuil (*Mythimna straminea*) en de Egale rietboorder (*Arenostola phragmitidis*).

Gerrit Tuinstra ving bij de werkschuur 74 macro's en een aantal micro's die nog gedetermineerd moeten worden. Abel en Francisca Jagersma vingen samen met Johan de Jong 52 macro's en 5 micro's.

Siep en Jannie Sinnema kwamen uit op 34 macro's en 13 micro's. Gezien het feit dat de weersomstandigheden niet helemaal optimaal waren is het totaal van 94 soorten een mooi resultaat. Er waren voor een bosgebied geen zeldzame soorten bij, maar wel hele fraaie als de Gestippelde houtvlinder (*Zeuzera pyrina*) en de Vliervlinder (*Ourapteryx sambucaria*).

Al met al kunnen we terugkijken op een prachtige dag in een prachtig landschap en het is zeker de moeite waard deze terreinen in de toekomst nog eens te bezoeken.